

REGELŐ.

Pesten vasárnap februarius 5^{kén} 1837.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

A' koszorús nevelő.

Novella

Németből szabadon

Folinus János.

Az öreg Hadkövi őrnagy már huzamos idő óta vidámon 's megelegedve élt jószágán. Több nehéz seb 's előhaladt kora ösztönte őt a' honvédők soraibul kilépni, hogy így távul a' világi zajtól életnapjait nyugalomban tölthesse, 's magát a' gazdaságnak, melly iránt különös vonzalommal viselteték, szentelhesse. Hadkövi ur különben igen jó szívű ember vala; hogy azonban közelében semmi asszonyi lényt nem senvedhete, az csupán természeti önzésbül eredettnék látszék, 's azért szolgálatába többnyire csak élemedett férjfiakat vett, kik eleve lekötelezvék voltak, hogy soha egy nőszemélynek sem mutatnak barátságos arcot. Eleintén kívánat szerint folyt minden: de csak hamar észrevevé Hadkövi, hogy az aggkort sem lehet szerelemtől őrizni; mert a' szakács, vadász, és inas, szóval, az egész szolgálai személyzet egyhangúlag kinyilatkoztaták a' kötelezvény teljesíthetlenségét. — Az őrnagy dobzódott, lármázott, 's mindenkit száműzni akart házából: de végre parancsát visszahúzá, 's embereit nőszülni hagyá; mert hiszen valaha ő is házas volt, és fija Andor élénken emlékezteté őt első házasságának éldeletére mind a' mellett is, hogy második hitese őt haláláig kinzá, 's csak ez lehete nőnem iránti gyűlölségének rendíthetlen talpköve.

„Száz házas közt — mondá sokszor fijához — kilenczven kilenczen szánakozásra méltók! — Mindenféle módot keresé fijának keblébe ezen alapelvet begyökereztetni; azonban Andor 24 éves volt, 's mindig nem hívőleg rázá fejét, ha mindjárt szegény jó apja a' tudóvést kiabálá is ki torkán, 's közönségesen boszankodva hagyott-fel leczkéjeivel.

Egy egész év enyészett már el, midőn az őrnagy Pestről levelet kap, mellyben ügyésze jelenti, hogy azon ház és kert miatti pör, mely-

lyet Csillagi Amália ellen visel, roszt fordulást vön, 's így tanácsosb volna az özvegygyel egyezésre lépni.

„Ördög és pokol!” — kiálta az őrnagy — *hogysem egyezésre lépjek, inkább még halálom után is pörészkedem!* — hol az igazság részemen van, onnan egy lépést sem távozom! Már látom, hogy magannak kell a' fővárosba rándulni!”

Befogata tehát; de midőn kocsira akart ülni, más ötlek eszébe, 's parancsolá, hogy Andor menjen helyette, 's ezen alkalommal egy kissé a' világba körül tekinthetne.

Rókásy, az öreg huszárőrmester, ki az őrnagnál kegyelemkenyeret evék, kénytelenített egyenruháját levetni, 's rögtön nevelői hivatalra emeltetett azon parancsral, hogy az ifjú urat kísérje, 's őrködő szemekkel figyeljen, nehogy nevendéke valamelly veszélyes ismeretségbe — vagy éppen (mitől Isten mentsen) szerelembe bonyolódjék. — Midőn az őrnagy mindent legjobban elrendezve gondola, fiját fölhatalmazá a' pörnek minél tüzesb folytathatására; ellátá őt utipénzzel — és Andorunk 's az ujdontat új nevelő elkocsiztak.

Egész Pest szépnek és szeretetre méltónak találta a' még 18 éves özvegy Csillagi Amáliát; következőleg nem igen nagy csuda volt, hogy Andorunk, különczködőt nem akarván játszani — éppen azon véleményben vala. Nevelője egyik emeletes házban vön szállást; az átelleni házban pedig Csillagi Amália lakott, 's így Andor valóban nem tehete róla, hogy midőn ablakán kinézett, Amália közönségesen akkor éteté kanári madarait, vagy pedig virágait öntözgeté.

A' nevelő, ki az ügyvédet principalisa fijának érkezése felől ment tudósítani, azon hirt hozá, hogy az nyomos foglalatosságai miatt elutazott, 's csak 8 nap mulva térend vissza. — Így tehát nem maradt Andorunknak más hátra, mint az ügyvéd visszajövetelét békével megvárni. „Tanulja ön addig az astronomiát! — mond Rókásy ur — úgy gondolom, ezt vélte édes apja, midőn mondá, hogy a' világba körültekinthessen!”

Andornak e' tanács igen tetszván, Csillagászi könyveket vásárolt, azokat föltárt ablaknál olvasá, 's magában föltevé, hogy estve is folytatja égi észrevételeit: de mivel nem sokára azon derék felföldözésre tett szert, hogy az egész astronomiában egy néma szócska sincs Amália tüzes szemcsillagairul, mellyek neki szebben világítanak, mint valamennyi üstökös csillag — bucsút von könyveitül, 's annál szorgalmasabban legelteté szemeit Amália ablakán.

Rókásy ur igen ravasz róka volt; rejtvény nem maradhatta tehát előtte sokáig, mit jelentsen az egész áldott nap alatt amaz ide 's tova pislogás.

ségemben áll önt az ollyasoktól visszatartóztatni; továbbá azt is mondtam, hogy többé meg nem engedem önnek az ablaknál állást.”

„S tréfa nélkül kedves Rókásy ur, ezt ön mind megmondá neki? — közbe vága Andor nevetve. — Ah, ugyan hogy lehetett olly kegyetlen!? — De mit felelt Amália?”

„Hm! — viszonzá a’ nevelő — Amália sokkal eszesebb, mint én őt tartám. Ő azt mondá, hogy nem ismerne nagyobb boldogságot, mint önnek nejévé lehetni; de mivel ez lehetlenség, tehát balsorsát állhatatosan viselendi, ’s örökké gyászoland. Végre sajnálkozván sorsomon, hogy én illy hálátlan hivatalt vállalék magamra, t. i. hogy illy dévaj ifjút örök, meghagyá, hogy ugyan csak sarkába legyek, különben módot találand önnek magának vallomást tehetni!”

Andor majd minden szavát elnyelé, ’s erősen föltevée, hogy Amáliának ír. De hogyan szolgáltatssa a’ levelet kézhez — azt valóban nem tudá; mert nevelője maga állott őrt az ablak előtt, ’s az által lehetlenné tette, hogy Andor maga mehessen a’ szép szomszédné házához. Andor tehát gondolkodva íróasztalához ült, ’s a’ szív panaszait papírosra férczelé. Szív és fájdalom, szerelem és ösztönök, órák és sebek már meglehetősen rimhangzatúak valának — midőn egyszerre egy ötlet villant agyába, mellyet minden késedelem nélkül véghez vinni iparkodék. Ő irt: „Imádott Amália! En kegyedet kimondhatlanul szeretem, ’s meg vagyok győződve, hogy jó atyám is jóvá hagyandja vonzalmamat, ha kegyedet megismerendi. Atyámnak egy szeszélyteljes ötlete az egész asszonyi nemet gyűlölteti, ’s csupán annak köszönhetem, hogy egy olly eredeti nevelőnek felvigyázata alatt állok, kit kegyed már a’ nélkül is ismer. — Drága Amáliám! Tisztelet ’s öröm elbeszélései adtak bátorságot, hogy kegyednek illy vallomást tegyek, ’s mivel kegyedhez semmi uton módon nem juthatok, legyen ő, tudta nélkül is, e’ levélnek átadója. Atyám gazdag, ’s mi még több, atyai-lag szeret és így számolhatok reá, hogy egybekelésünket áldásával tetézendí. — Mi az örökségi pórt illeti, ugy vélem, minél előbb bevégezendjük. Éljen boldogul örökké szeretett! ’s bizván józan belátásába, melly egész nemének tulajdona, kérem kegyedet, ne terheltelessék módot keresni tudomra adandót, hol ’s mikor beszélhetek kegyeddel személyesen, hogy akkor szóval bizonyithassa, milly igen szereti kegyedet

Hadkövi Andor. m.k.

A’ levél titkosan lepecsételtetett, ’s Andor, nevelője kíséretében, sétálni ment. Rókásy ur fris levegőt szívott, mert csak ma kívánczozott nevendéke először a’ kimenetelre; ’s most azt képzelé, hogy szigorú szabályai ifjú uracsa fejből minden gőzt elűzének. Egy pár óra eltölte után ismét haza tértek, Rókásy ur fáradtan, Andor pedig vidorán. Délután a’ sétálás ismételtetett, ’s Andor nemcsak hogy nem

hozá elő Amáliát, sőt ellenkezőleg állítá, hogy az ügyvéd visszaérkezését alig várja, csakhogy minél előbb csendes jószágukra atyja karjai közé repülhessen, 's neki nevetve elbeszélhetné, milly veszedelemből mentetett ő ki. — Efféle beszélgetések közt estve szállásukra érkeztek, tréfálódtak, nevettek — és Rókásy ur meglegedve vevé észre, hogy Andor a' titokteljes vis-à vis ablakot pillantattal sem szerencsésíti.

Másnap reggel Andor olvasásba merülten tanuló asztalánál ült. Egyszerre azonban felugrott, 's Rókásy urat megkéré, menne-el ma még egyszer Amáliához, őt vigasztalandó, nehogy szegényke üres reményeknek áldozza magát.

A' nevelő különösen örülvén e' jószívűség vonásának, csinosan felöltözék, álhaját nagy hajtekerésével együtt feltevé, 's elment. Andor egész lelkesedéssel ölelé őt meg, 's rögtön a' hajfürtön fuggött levelkéje. Dobogó szívvvel várta Andor a' Postillon d' amourt; végre nagy pathossal szobájába bukkanik Rókásy. Egy felületes pillanat tudatá Andorral, hogy levelkéje nem lebeg már ég 's föld közt, és a' közelebbi szempillantásban már azt is tudá, hogy Amália kezeiben van; mert nevelője nem győzé eléggé beszélni, mikép neki a' szép özvegy borral szolgált; eleintén ugyan igen szomorú, de végre igen vig 's derült lön. — Valóban Amália igen találékony és szikrás elméjű! — No csak képzelje! azt mondá nekem, hogy ma délután a' kert hátuljában leend, hol egy kert-ajtó van; de én önnek ugyan szigorúan megparancsoljam, hogy oda ne merészeljen jönni, különben ő kénytelen leend azt nekem megjelenteni.

„Ha ha! — nevette Andor — nehezen lesz alkalma engem bévádolhatni!“ — Rókásy ur most maga is jó izút kaczagott.

Alig lön vége az ebédnek, midőn Andor a' nevelőt megkéri, menne-el az ügyészhez 's tudná-meg hazatértét. — Ez után ön magának nem volt sürgetősb foglalatossága, mint a' tudva levő kertajtón Amália lábaihoz borulni. Boldog pillanatok környezék a' fiatal párt; míg ez alatt a' nevelő az ügyészt hon találta, és — Hadkövi őrnagy urat nála.

„Ördög 's pokol! — kiálta az őrnagy Rókásy elejébe — mit csinál Andorom? — Időm a' magányban unalommá vált, 's azért jöttem Pestre magam. — Igen, de fiam hol van?“

„Tisztelt őrnagy ur — viszonzá Rókásy fija őszhajakat szerzett volna nekem, ha már a' nélkül is kopasz nem volnék.“

Őrnagy. Hogyan? Csak reménylem, hogy nem akarta önt megjátszani?

Rókásy. Ej, gondolja csak nagysád, az ifjú szerelmeskedni akart —

„Örnagy. Ördög és pokol! szerelmeskedni? — Reménylem használt az ur eszközöket, melyek azt akadályozták?

R. Mindenekről gondoskodtam — minden rendben, 's Andor jó helyen van; örnagy ur, tudom, dicsérendi hű szolgáját.

Örnagy. Nem kétkedem, hogy ön megkapja a' koszorús nevelői oklevelet. Most azonban siessünk Csillagi Amaliát felkeresni. Ügyvéd ur éppen most mutatá, hogy a' pört úgy szóllván már megnyeré; így tehát inkább egyezésre lépek vele; azután fiamat karam közre szorítom, 's el — a' honi bérczek közé!

Mind hárman Amália felé vették utjokat. Rókásy mint nevelő kényes léptekkel botorkázott elő; 's mivel eszébe jutta, hogy a' kertajtó hátul nyitva lehetne, Amaliát megakarván lepní, az örnagyot 's ügyészt azon vezeté a' kertbe. Lassú léptekkel közeledtek most egy lugoshoz, 's Amaliát és Andort nyájas társalkodásban találák.

„Ördög és pokol, koszorús nevelő ur! — kiálta az örnagy — ön eszközlé ezen meglepetést?”

A' nevelő olly halvány lön, mint egy képszobor; beszélni akart, de csak habozott. Ekkor a' két fiatal az örnagy lábaihoz borult; — az ügyvéd kérelmököt okokkal támogatta, és egy vig lakodalom vete véget a' pörnek. — Rókásy, a' huszárörmester, az örnagykegyelmébe vétetett, 's lakodalmi vendégléskor fekete ruhában, az álhajas hajtekerceszel, fején virág koszorúval kelle az asztal felett mint „valódi koszorús nevelőnek” megjelenni.

PESTI VIZSGALÓ.

Mensen Eracszt gyorsfutó, ki már egy párszor utójjára teendő futását hirdeté, jan. 29-kén ismét 20-szor futá körül a' nagy vásárpiacon egy óra alatt, és pedig az első futást gamón tette-meg. — Febr. 2-án ugyan az említett helyen (mint hirdeté, köz kívánságra) ismét futott.

Gyász h i r. Pesten jan 31-kén öt napig tartott súlyos betegségből jobb életre szunnyadott által m. Dezséri báró Rudnyánszky Ida kisasszony szelid, emberszerető példás életének 28-dik évében. Hült tetemei febr. 3-kán Dukára, a' nemzetségsírboltjába, vitétek. Kesergik halálát testvérei, és szülei m. Dezséri báró Rudnyánszky Zsigmond es. k. kamarás, és hitese m. báró Lipthay Anna assz. csillagkeresztes dáma.

KÜLÖNFÉLE.

A' nagy lotteria-játék (bécsi két házra és znaimi eczet-gyárra) legközelebbi jan. 31-kén ment végbe Bécsben. A' főnyertes számok ezek: 114.612 nyerte a' bécsi, 171. szám alatti házat és eczetgyárt, vagy ezek helyett 18.000 aranyat; — 129884 nyerte a' másik (178. sz. a.) bécsi házat; vagy 4 000 aranyat; 65.609 nyert 12.500 váltó forintot; 66.877 ny. 10,000 ftot; 98.001 — 5.000 ft; 51.002 — 4.000 ft; 118.985 — 3000 ft; 25.241 — 2.000 ft; 132.309 — 1.500 ft; 56.448 — 1200 ft; — a' szabad sorsok közül

23.482 nyert 2000 sorsot és 25.000 ftot; 116.614 — 800 s. és 2500 ft.; 104.801 — 400 s. és 1000 ft.; 7894 — 400 s. és 1000 ft.; 56.349 — 400 s. és 1000 ft. váltóban. — (A' következő nagy lotterióban (maj. 20-kán) Ehrenhausen uradalom fog kijátszatni, mellynél a' főnyeremény 200.000 ft. lesz.)

Novák Daniel urhoz. Uraságnak e' lapokban minden közleményét érdekel olvasván nem tagadhatom, hogy e' folyóirat idei 6. 's 7-dik számában „farsangi napok“ czimű közleményében leltem ugyan némi igazat, de olly sorokat is, mellyeket említettlen nem hagyhatok.

Sokat merek ugyan, ha gyenge leány létemre uraságod ellen lépek-fel: de kegyed jó formán sértőleg érinté nememet, midőn róla a' mostani táncz által minden gyengédséget sőt illedelmet is le akar vonni. Én nememnek pártját fogom 's ezen öntudat lelkesít e' viszonzásra.

Kegyed nemde igen sajnálja, hogy a' divat a' feszes menuettet 's három léptű keringőt száműzte, 's azt is állítja, hogy ennek előtte a' fehér nép mindig a' grácia korlátjai közt maradt. — Követem! ezen vélt grácia a' tánczban csak feszség volt, és így grácia nem lehetett. Hát kedves ur az igen fírasztó de most divat által száműzött Eccossaise-ban nem lehet a' tánczosnékon csepegő hajfűrtöt, vörösré főtt arczot 's a' t. látni? — a' Mazurban nem még inkább „hányta vetette a' tánczos tánczosnáját egy karból másikba, mintsem a' mai Galoppadeban? A' cotillon-düh, az igaz, nagyon magosra hágott, midőn a' párok székeket hozatnak maguknak, köröskörül leűnek, 's ha reájok kerül a' sor, csak lépve, nem pedig tánczolva végzik a' figurákat.

Nem tagadom, hogy vannak némelly hölgyek, kik valamint más egyében, úgy a' tánczban is tulságoskodnak. De ezek csak némellyek, nem pedig egész nemem. — Még egyet!

Egy „szellemdús, finom érzetű, józan goodolkozású 's mivelt férjfiú“ nem fog magából a' bálból nőt keresni; — nem — ő házi körben fogja azt felkeresni; 's ha itt abban szelíd, erényes, szeretetre méltó lényt ismerend-meg, keveset fog azzal gondolni, hogy báli külseje, melly úgy is többnyire csalékony, millyen.

Uraságod talán engem is dühös tánczosnének tart? Csalatkozik. Csak egy 16 éves leány ir kegyednek, ki örömet tánczol ugyan, és szerenéséje van a' legelőkelőbb társaságokban hivatalosnak lenni, de ki e' farsangon egy lépést sem tánczol, ha bár dobog is kissé szíve, midőn azon mulatság felé esörtető kocsikat hall, mellybe ő is meghíva volt: azonban azért fejét még sem szakítja-le.

Minden kornak vannak sajátságai és mulatságai, 's ezekben a' divat-szellem szerint részt nem venni éppen olly különzség és szemhetűnő furcsaság volna, mint ellenők sértő kifejezésekkel kikelni annak, ki azokkal megbarátkozni nem tud csak azért, mert még a' rózsából is mérget vél szivhatni. — De nem cresskedem kegyednek többi keményebb kifejezescibe, mert tollvitákat nem szeretek, 's reménylem, kegyed sem folytatja e' tárgyat többé. Rövid feleletem eszmeltetheti a' többire, mit még mondhatnak, 's figyelmeztetheti, hogy e' lapok igen számos olvasónéji közül ollyanok is, kiket uraságnak említett közleménye éppen nem érdekelhetett, ezt, mint tulságost 's egyoldalút, nem a' legjobb szívvél vették.

Z. LEOPOLDINA.

Éltes vőlegény. Egy gazdag, Vendéchan lakozó, 's 93 esztendő s haszonbérlo nem rég veszté-el 9-dik feleségét, 's most azon van, hogy egy 13 éves leányzót tizedik hitésévé tegyen.

Ráfogott halál. — Ez előtt mintegy hat héttel egy fiatal nősze-mélyt találtak holtan egy londoni csatornában, kit Mistress Edwards két nap óta egy házi kellemetlenség következtében eltávozott testvérjének tartottak. Törvényes vizsgálat után az Edwards család házába vitetvén, nem sokára el is temettetett. Nehány hét múlva Mistress Edwards húga lelkét vélte egy utsza szegletén maga előtt látni, 's igen eliszonyodva futásnak eredett. A rém-alak követte őt mondván „Maria! várj kevesse; kérlek hallgass-meg!” A sze-gény asszony azonban kifogyván erejéből ájultan földre rogyott. Vissza nyer-vén eszméletét, magát legnagyobb örömeire életben levő huga karjai között ta-lálta. Most, kölcsönös kérdések- és feleletek után, minden felvilágosodott. A' holtak nélt leányzó t. i. szüléi házául eltávozott volt, hogy nehány hetet falun töltsön-el. De tudára esvén azon körülmény, hogy Londonban helyette más nőszemély temettetett-el, kötelességének tartotta életben lételet tudára adni családjának személyes megjelenése által. Az eltemetett leányzónak neve mind eddig tudva nincs.

EMLEKMONDÁS.

Nyelv.

Az emberi nyelv méltósága	De soha sem hódita
Fűzött az észnek szárnyakat,	Senkit, bár mit tanita,
Mellyekkel az égig felhúga,	Hogy ha szépen festő elme
Szánva nézvén a' vakokat.	Nem vala hiv segedelme.

KIS JÁNOS.

Vetélkedés. Nem káros, inkább néha hasznos még az ellenkezés, ve-télkedés. Ez által nyomoztatik-kí végre, a' mi legjobb. Vetélkedés tisztítja tetteinket mellékes ingercink salakjától, mint rosta a' buzát vadóctól.

KISFALUDY SÁNDOR.

Gnomák. Ki az esküvőnek nem hisz, könnyen gyanúba eshetik saját hitszegése felől.

Zabolázd szenvedélyeidet, nehogy azok büntessenek.

Ne panaszkodj halátlanságról, ha örömet lelsz jó tettekből.

Németből K... vich.

A' mivel lelkü öregnek minden öröme közül, melyekben bölcsőjétől kezd-ve részesült, legédesebb az, hogy évei hosszú sorának emlékezetén kívül lé-tének egy másik becses jelét is, melyet szép tettekből helyez, fogja fenn-hagyni az utókornak.

BÉLKÖVI.

Számrejtvény.

(Zahlenräthsel.)

Mellyik azon törvényszék a' latin nyelvben, mely az ítéletet 1613 számmal mondja-kí?

TURNER FERENCZ.

Előbbi rejtvény: Divat.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiacson alula' Duna partján, 114. szám alatt.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utza 612.